

Complexnummer: 531038

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Het Park

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

528423, 531039

Woonplaats

Rotterdam

Gemeente

Rotterdam

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Het Park, Rotterdam, tussen Westzeedijk/KievitsIn/WesterIn/B.PowellIn

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het complex stadspark "HET PARK" bestaat uit een PARKAANLEG en een TOEGANGSHEK. Het Park ligt aan de rivier de Maas in buitendijks gebied ten zuiden van de Westzeedijk en wordt verder begrensd door de Kievitslaan en Westerlaan in het Oosten, de Parkkade in het zuiden en de Baden Powelllaan (vroeger Heuvellaan) in het westen. Het stadspark wordt geflankeerd door de 19e-eeuwse stadsuitleg Het Scheepvaartkwartier in het oosten en een parkstrook met de Maastunnel en de Euromast in het westen.

Het oostelijke gedeelte van Het Park is in opdracht van de gemeente Rotterdam in fases ontworpen en aangelegd naar ontwerp van J.D. Zocher jr. en L.P. Zocher in de periode 1852-1863. De huidige omvang ontstond omstreeks 1895 door het uitbreiden van het wandelpark met de aangrenzende, van oorsprong 17e-eeuwse, buitenplaats "De Heuvel". Het ten dele uitgevoerde ontwerp voor de samenvoeging van beide parkdelen is afkomstig van de dienst Gemeentewerken van Rotterdam en behelsde voornamelijk aanpassingen aan het westelijke gedeelte. De aanleg van Het Park is kenmerkend voor de late landschapsstijl waarbij in het westelijke deel elementen van de vroegere aanleg te ontdekken zijn. In 1895-96 is aan de rivierzijde de reeds aanwezige dijk opgehoogd. In 1908 werd de noordelijke entree tot Het Park voorzien van een monumentaal toegangshek. Een aantal bijzondere aanpassingen in de aanleg en beplanting houden verband met manifestaties in de tweede helft van de 20e eeuw, zoals de Floriade. Van oorsprong is het park de vestigingsplaats van een officierensociëteit en horecapaviljoens. In Het Park bevinden zich verder o.a. het vroeg 19e-eeuwse herenhuis "De Heuvel" (beschermd onder monumentnr. 32733), een 19e-

eeuws koetshuis (beschermd onder monumentnr. 32734), een standbeeld voor de dichter Hendrik Tollens van S.J. Stracké uit 1860 (beschermd onder monumentnr. 32802) en de Noorse kerk uit 1913 (beschermd onder monumentnr. 513906) die in 1937 aan de noordwestelijke rand van het park naast de hoofdentree werd geplaatst.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering van het complex

Het complex HET PARK, bestaande uit een PARKAANLEG en een TOEGANGSHEK, daterend uit de tweede helft van de 19e eeuw in Landschapsstijl met wijzigingen uit de 20e eeuw, is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische, tuinarchitectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde:

- omdat het park representatief is voor een culturele ontwikkeling, met name in relatie tot het opkomen van dagontspanning, sport en recreatie in de tweede helft van de negentiende eeuw, als voorbeeld van de eerste generatie stadsparken in Nederland en vanwege de betekenis van het wandelpark voor het openbare leven in Rotterdam;
- vanwege de betrekkelijk gave hoofdstructuur, de hoge beeldbepalende waarde in de stad en de esthetische kwaliteiten van het ontwerp van de parkaanleg van J.D. Zocher jr. en L.P. Zocher;
- vanwege de waarde van het toegangshek als historisch-functioneel onderdeel en karakteristiek en decoratief element in het stadspark;
- vanwege de stedenbouwhistorische waarde als onderdeel van een aaneenschakeling van groene structuren in de stad hetgeen typerend is voor het denken in groensystemen in de stedenbouw in de 19e en 20e eeuw.

Monumentnummer*: 528423

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 januari 2011
Kadaster deel/nr: 82980/156

Monumentnaam**

Het Park, Rotterdam

Complexnummer

531038

Complexnaam

Het Park

Woonplaats*

Rotterdam

Gemeente*

Rotterdam

Provincie*

Zuid-Holland

Locatiennaam

Het Park, Rotterdam

Locatieomschrijving

tussen Westzeedijk/KievitsIn/WesterIn/B.PowellIn

Kadastrale gemeente*

Sectie*

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

Delfshaven	G			593
Delfshaven	G			484
Delfshaven	G			592
Delfshaven	G			463
Delfshaven	G			108
Delfshaven	G			608
Delfshaven	G			595
Delfshaven	G			466
Delfshaven	G			609
Delfshaven	G			482
Delfshaven	G			481
Delfshaven	G			577
Delfshaven	G			579
Delfshaven	G			468
Delfshaven	G			576
Delfshaven	G			109
Delfshaven	G			371
Delfshaven	E			1874
Delfshaven	G			637

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Delfshaven	E			1881

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

PARKAANLEG van Het Park. Het circa 21,3 hectare grote stadspark is aangelegd op een rechthoekig terrein waarvan zich de kortere zijden aan de noord- en de zuidzijde bevinden. Het Park is omgeven door dijken, van oorsprong ingericht als wandeldijken met uitzicht over Het Park. Bij de dijk aan de rivierzijde is vanwege de ophoging aan het einde van de 19e eeuw sprake van een sterk niveauverschil. Op deze dijk is een uitzichtterras over de rivier ingericht. Hoofdelementen in de parkaanleg zijn landschappelijke waterpartijen met een natuurlijk, slingerend verloop en een stelsel van gebogen wandelpaden. Het Park kenmerkt zich verder door een veelzijdige beplanting. De waterlopen en paden omgeven ovale grasperken en enkele grotere weides met solitaires en boomgroepen. Kenmerkend in het ruimtelijke beeld van Het Park is de oorspronkelijke afwisseling van open en gesloten delen, wat met name in het zuidwestelijke deel herkenbaar is. De zichtassen zijn onder meer gericht naar de in het park opgenomen gebouwen. Op enkele plaatsen spelen glooiingen in de aanleg een rol in samenhang met de waterpartijen; lichte glooiingen in het oostelijke deel, wat meer geaccidenteerde (onder meer bij het buitenhuis De Heuvel in verband met de ligging op een zomerdijk) in het westelijke parkdeel. Als middelpunt van de aanleg van het oostelijke parkdeel speelt de situering van de voormalige officierensociëteit een belangrijke rol in het ontwerp van Het park. Ten zuiden hiervan wordt de aanleg mede bepaald door een schiereiland. Het noordoostelijke deel (de Kievietsweide) kent een grotere openheid. In het westelijke gedeelte is de zichtas ten zuiden van de vijver richting het herenhuis van belang. De beplanting bestaat hier nog grotendeels uit oude bomen, onder andere een rode beuk. Naast smallere wandelpaden bezit Het Park ook een met klinkers verharde rijweg (Heuvellaan) die langs de dijk in het zuiden via de westelijke grens naar het toegangshek aan de Westzeedijk voert. Het Park heeft entrees aan alle zijden maar deze zijn niet gemarkeerd, met uitzondering van de entree aan de Westzeedijk, de vroegere hoofdingang van het stadspark, die voorzien is van een monumentaal toegangshek. De bruggen over de waterpartijen zijn in de 20e eeuw vervangen door aan elkaar identieke exemplaren. Het uitzichtterras op de dijk aan de Parkkade is voorzien van balustrades. Latere wijzigingen aan het park zijn de Heemtuin (C.P. Broerse, Foriade 1960) langs de westelijke rand van het park rond een oude sloot van het vroege landschapspark van De Heuvel, ten zuiden van het herenhuis de historiserende formele tuin (R.J.H. van Koolwijk, Foriade, 1960). Uit deze periode dateert ook de Rododendronallee op de plaats van een vroegere scheidingsloot tussen de beide parkdelen.

Waardering

De PARKAANLEG van het stadspark "Het Park", daterend uit de tweede helft van de 19e eeuw in Landschapstijl, met wijzigingen in de 20e eeuw, is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische, tuinarchitectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde:

- omdat het park representatief is voor een culturele ontwikkeling, met name in relatie tot het opkomen van dagontspanning, sport en recreatie in de tweede helft van de negentiende eeuw, als voorbeeld van de eerste generatie stadsparken in Nederland en vanwege de betekenis van het wandelpark voor het openbare leven in Rotterdam;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de betrekkelijk gave hoofdstructuur, de hoge beeldbepalende waarde in de stad en de esthetische kwaliteiten van het ontwerp van de parkaanleg van J.D. Zocher jr. en L.P. Zocher;
- vanwege de stedenbouwhistorische waarde als onderdeel van een aaneenschakeling van groene structuren in de stad hetgeen typerend is voor het denken in groensystemen in de stedenbouw in de 19e en 20e eeuw.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

Monumentnummer*: 531039

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 14 januari 2011
Kadaster deel/nr: 82923/92

Complexnummer

531038

Complexnaam

Het Park

Woonplaats*

Rotterdam

Gemeente*

Rotterdam

Provincie*

Zuid-Holland

Locatiennaam

Rotterdam

Locatieomschrijving

bij Westzeedijk

Kadastrale gemeente*

Delfshaven

Sectie*

G

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

609

Rijksmonumentomschrijving**

Het TOEGANGSHEK (1908) is gelegen aan de Westzeedijk en geeft toegang tot de noordelijke entree van Het Park, de vroegere hoofdingang van stadspark. Het toegangshek bestaat uit twee hoge natuurstenen pijlers met gestileerde decoraties en aan weerszijden de wapenschilden van de gemeentes Rotterdam en Delfshaven, waartussen ijzeren draaihekken en twee lagere natuurstenen hekpijlers ter afsluiting van de vaste hekdelen. De hoge hekpijlers zijn voorzien van sierbekroningen.

Waardering

TOEGANGSHEK (1908) van het stadspark Het Park, van algemeen belang vanwege de gaafheid en de ouderdom, vanwege de architectonische vormgeving, en vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de parkaanleg als karakteristiek markeringspunt van de voormalige hoofdentree van het park.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheidings(D)

Functie

Toegangshek